

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tuba Tragica, Seu Historiæ Horroris Plenæ Dominicis Per
Annum Concionatorio ritu aptatæ, Quibus ad oculum
ostenditur, quàm acribus pœnis flagitia proscindat
scelerum Ultor Deus**

Selhamer, Christoph

Norinbergæ, Anno Gratiaë M.DC.XCIX.

Concio XXXIX. S. Catharina. Vigiliæ perennes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52721](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52721)

CONCIO XXXIX.

FESTUM S. CATHARINÆ
V. & M.

Vigilate, quia nescitis diem neq; horam.
Matth. 25.

Vigiliæ perennes.

A.
Nemo se
cogitat
moritu-
rum.

Umus quidem, quotquot in hoc mundo vivimus, & dicimur mortales, Opt. AA. omnium horarum homines, certi de obitu, de hora & de loco penitus incerti; interim tamen loquimur & vivimus, non ut aliquando morituri, sed ut hic æternum victuri. Jam comestandi & græcandi, jam ludendi & saltandi, jam emendi ac vendendi, jam foenerandi & negociandi tempora quasi certissima computamus; jam alia id genus patrani statos dies & horas minus aucupamur. Alios operosa sedulitas assiduis laboribus foris atterit; Urunt & findunt prædia sua, arant, occant, sulcant, fodicant, ferunt, farrunt, haras & horrea dilatant, quasi quidquid de Lybicis verritur areis, condituru-
(1) Luc. 12. 21; interim ex alto vox intonat lethalis (1) *hæc adhuc nox animam re-
petent a te; dic ergo sordide Euclio, hæc quæ parasti, cujus erunt?*
B. Licet ubi-ah! nec domi nec foris extra omnem teli jactum subsistimus. Nul-
que nobis libi tuti sumus. Alphonfus VII. Hisp. Rex frondosæ sub arboris um-
bra confidet, & suave spirantis zephyri ore anhelio captat auram, sed
les insidias unâ spiritus intus agens in auram abît, nunquam ultra suos ad lares
struat. reversus. Æschylus Nobilis Poëta ædium timens ruinam Siculæ ur-
bis mœnibus egreditur, & hem desuper volitans aquila unguibus ge-
stans incrustatam testudinem, calvi ac depilis capitis splendore de-
cepta, ei tanquam petra testudinem alludit, sua ut prædâ portatur.
Sic contuso vertice infelix vates unâ cum cerebro etiam animam effu-
dit.

dit. In Insula, Lemno Cardano (2) teste, octo messores sub quercu (2) Card. prandentes è cœlo fulminantur & exanimantur; reperiuntur cada- de rer. var. vera eo situ, quò discubuerant, ut unus comedere, alter bibere, po- l. 8. c. 43. culò manibus ori admoto videretur, cum verò omnes tetra fuligine fulmen tinxisset, exanimés æthiopes referēbant.

Alios per avia & invia, per dumeta & virēta, per caligantes ni- gra formidine lucos venatrix Diana circumagit, ut damas figant, & In silvis venatores trepidos cervos in retia cogant; interim prædatum excurrunt, & ipsi prædatur. fiunt præda. Sic Phasilla Legionis in Hisp. Rex, Regis Pelagii filius, venationis studiosissimus Princeps, in montibus, in silvis & sub Jove frigido circumcursitans, tandem solus ab urso capitur & dilaniatur, ut Ritus (3) perhibet. Sic Guilielmus Anglorum Rex venatum e- (3) Ritus Neapol. gressus à Gualtero Tirello Avulico parum cautè in cervum eja- l. 2. Reg. culante confixus, uno gemitu edito confectus, humi ex equo de- Hisp. fluit regale funus, ut memorat (4) Polydorus. Sic Fulco Jerosoli- (4) Polyd. morum Rex timidum leporem insequitur, sed mox equò excutitur, l. 10 Angl. & à propriò jumento in herile pectus resupinato conteritur. Sic Ba- Hist. filius Orientis Imperator foràs prodit venatum, & mox grandis cer- vi serratis cornibus exceptus, per ardua montium, per densa ve- prium, per concava vallium raptatur, ut Majolus (5) meminit. Sic (5) Majol. Membricius Britann. Rex inter venandum longiùs à suis excurrit, & Canicul. à lupis, quibus id temporis scatebat insula, dilaniatur. Sic Otto Tho- colloq. 23. rius Præfectus in Oettingen, Sueviæ Comitatu, vesperi venatur, & vulpeculam, quam canes captam discerpere ardebant, servaturus, festinanter adequitat, sed jumentò labitur, & simul ense vaginâ la- pso seipsum induit & occumbit. En ut jocans etiam Diana suos opibus exiit & vita mortali. I nunc & vitam infidæ committe Diana.

Alios in Hesperidum pomētis, in Alcinoi viridariis & in rosariis pæ- D. stānis prodigo sumptu excultis efrons Flora decipit & Pomona, ut nec In hortis inter flores ac fructus curioso spectatori tuto datum sit pedem figere. florum & Tollit è medio Kennethus Scotorum Rex Crutlinthum Fenellæ filium fructuum tuum etiam Malcolmum Duffum Fenellæ affinem clanculò trucidat. arbitrii as- Fenella duplex fatum dissimulat, coquit interim celerem vindictam, hac toxicu- Pomonæ statuam mirò artificio in regali horto excitat, cujus manuum cum. pomò aureò rutilantibus gemmis refertò exornat; id quisquis atti- gisset, cujus toxicò omnium acerrimò affari debuit & mactari. Eò loci

loca Regem nil horum suspicantem invitat, spectat pomum & palpat, una ore patulo haurit venenum, quod multò antè ad ima cordis penetrabat, quàm forte medicamen toxici virtutem prosciberet.

(6) Card. Ita quidem (6) Cardanus.

l. c. l. 12. c.

58.

E.

In undis
piscatores
hamac.

Alios piscoso in æquore Neptunus frustratur, atque insuper spe sua graphicè delusos ipsis piscibus escam tradit piscatores; neque tamen alienò malò, imò nec suò toties ictus & monitus sapit piscator. Ajunt plures simul combibones in popina conglobatos variè variis mutuò alloquiò eventilasse; hos inter unus erat, qui piscatorum conditionem tot periculis obvallatam diris devoveret millenis, alterò ad tot vitæ discrimina ridente. Instabat ille, palam diceret, ubi locorum pater ejus, avus & atavus obiissent? omnes, inquit, ubi locorum ipsius pater, avus & atavus diem clausissent supremum? quocius respondit, omnes in lecto obiisse; mox iterum alter, qua ergo fronte tu lecto, quod unà tantum literulà à lecto distat, vitam fragilem quotidie committis, quam ego una tantum vel altera vice totam per hebdomadem undis configno? Optimè sensit uterque, cum crisin vel in undas, vel in lectum refunderet. Ubique locorum, ubique temporum fati premimur millenis. *Dic quibus in terris, dic quibus in lucis & in angulis, & eris mihi magnus Apollo, extra omnem teli mortiferi jactum tutus subsistas?* quocunque pedem exporrigas, te laneo pede fatum sequitur, donec assequatur; his tamen omnibus insuper habitis & elusis ita in terris agimus, quasi nunquam essemus animam acturi. Tot inter discrimina vitæ *letbi* passim obliviscimur, quasi *letben* bibissemus, qui fluvius omnium dicitur oblivionem generare. Ita centies accidit, ut multò antè mori nos potuisse discamus. Non dicerem ista tam liberè, nisi dicta firmaret experientia panè quotidiana; dic enim, quisquis Christianum agis, sed luridum, emarcidum, dic inquam, credisne te aliquando moriturum? credo, inquis; at verò ego non credo, à te credi te moriturum. Vis, ut credam, à te credi te moriturum fidem tuam non nudis & emortuis vocibus sed vivis operibus demonstra. Si credis te moriturum, dic, cur voluptatibus impallescis? cur vinò mades? cur tam enormi inertia torpescis? cur officia lucis & noctis tantò perè gracando evertis?

F.
His tamen
omnibus
elusis, ubi
que ferè
mortis memoria
emarcuit.

eur

cur tot nobiles horas in symposiis etiam nocte concubia exigit? nec
 occidentem solem nec orientem spectas propriis, quod Marcus Cato
 de sui avi lurconibus dicere consuevit? cur totum everſæ vigilia
 tempus epulis & lusibus, risibus & choreis comburis? cur cibum in
 gulam & turpem intemperantiam deducis? cur potum in crapulam
 & ebrietatem diffundis? cur mentem toties facis amentem? cur ipsum
 corpus animi domicilium, spiritus musæum, Dei templum, in sce-
 nam criminum, in propudiosum omnigenæ pravitatis theatrum
 transmutas? cur mentiris Christianum, qui clanculò vivis Sardana-
 palum? cur nullum vesaniæ, nullum avaritiæ ponis modum? cur
 tanta procacitate Venerem déperis, & bipedes damas venaris? cur
 tantis æstibus Volupiam colis? cur tot tantisque fraudibus & dolis
 Mammonam colligis? & adhuc vis ut credam à te credi, te mori-
 turum? credat Judæus apella, non ego, ostende mihi fidem tuam
 ex operibus tuis. Si credis te moriturum, & nescis tibi, quomo-
 do, quando? cur fidei hujus nullum exhibes fructum? cur nullum
 inde conclusum eruis æternitati gloriosæ proficuum? conclusum o-
 ptimum his ex præmissis formatum Sirach (7) deduxit, verbis illis
 comprehensum: *Ergò ne tardes converti ad Dominum, nec differas de
 die in diem; subito enim veniet ira illius.* Item cap. 21. *Ne demoreris
 in errore impiorum! ante mortem consistere &c.* Cur non idem tibi quo-
 que occentas, quod omnibus innuit (8) Tharsensis: *Ecce nunc tem-
 pus acceptabile, nunc dies salutis!* Cur non hodie intonantem Evange-
 listam promptè audis & impigrè sequeris monentem: *Vigilate, quia
 nescitis diem neque horam.* Hæc hæc bella est conclusio ex prævio
 antecedente prudentissimè illata: *Nescitis diem neque horam abi-
 tus & obitus vestri, ergò diu noctuque vigilate, neque in crastinum
 feria salutis negotia trajicite. Latet ultimus dies, ut observentur omnes
 dies,* Augustin. (9) teste, *hunc ipsum diem, de quo loquimur, ad indu-
 ctas conversionis accepimus,* Gregor. (10) teste; ergò hodie propter
 cras in excubiis sta, ne imparatum repentina mors offendat. Verum
 est, quacunque die, quacunque hora Deus indulgentiam promisit &
 veniam, sed nullibi legitur crastinum promississe, vel longam vitam,
 ergò spes veniæ in peccandi securitatem verbi non debet, nec proro-
 gari debet in crastinum, ubi adhuc hodie contingere potest, ut per
 quemcunq; assultum præceps agaris in tumultum. At verò sit ita, prout
 tibi perperam spondes, fac vitam longam peccanti obvenire, ut tunc
 Ss 2

Nemo cre-
 dit se mori-
 turum.

Probatur
 & expro-
 bratur hæc
 increduli-
 tas mundi-
 colis.

(7) Eccl.

(8) 1. Cor.

(9) S. Aug.

(10) S. Gre-

gor. ho-

mil. 12. in

Evang.

G.

Fac etiam

longam ti-

bi vitam

obvenire,

non ideo

penitentia

proroge-

pru-

ri-

tur.

(11) S. Augustin. 1. hom. hom. mil. 41.

primùm feridò respicias, cùm altero jam pede Charontis cymbam atrectas, vel gravi morbò laboras, hæc tamen ipsa pœnitentia qualis sit, ritè considera; de ea fanè mirabiliter loqui solet Aug. (11) *agens pœnitentiam cùm sanus est ac vegetus, & postea bene vivens, securus binc exit; agens pœnitentiam ad ultimum, si securus binc exit, ego non sum securus; pœnitentiam dare possum, securitatem dare non possum.* Audi ulterius hac de re disputantem Augustinum: *exponam dicta mea planis, ne alius, quæ dixi, male intelligat: an ergò talis, qui pœnitentiam ad ultimum distulit, damnabitur? non dico, quod damnabitur, an ergò liberabitur? neq; hoc dico. Quid ergò dicis? nescio, non præsumo, non promitto. Nescio. Vis te omni dubio liberare? vis quod incertum est, evadere? age pœnitentiam dum sanus es; tene ergò id, quod incertum est, & di-*

(12) Idem in Sermon. de temp.

mitte id, quod incertum est. Alibi (12) clariùs promittentiam suam atque distinctè: *Pœnitentia, quæ ab infirmo petitur, infirma est; pœnitentia, quæ à moriente petitur timeo, ne & ipsa moriatur; quis ergò credat ab illo credi se moriturum, si tam periculosa expectationi se totum committat, & quod incertum est, præ illo, quod certum est seligat & amplectatur.* In toto canone Scripturarum veteris latro legitur in ultimo vitæ puncto respicisse & alii credant, sibi pariter hanc gratiam, quæ est de rarissimò contingentibus, in articulo mortis obventuram? non credant hi homines, incertam esse mortis horam, cùm sibi annos fingant Mathusalæos nunquam cituros. Ita in spem peccant perpetim cum Chrysaorio, sed spes eos enormiter confundet.

(13) S. Gregor. hom. mil. 72. in Evang. I.

Probatur ex Chrysaorio,

Hist.

Erat Chrysaorius vitiis plenus euclio, ut perhibet (13) Gregor. superbiâ tumidus, carnis voluptatibus collò tenus immerfus, factus avaritiæ succensus; statuit quidem tot malis finem ponere, sed quod statuit, in dies & annos prorogavit & procrastinavit. Morbò itaque à Deo percussus, & ultimæ lineæ admotus, oculis apertis tetros Cæcilemures lectulo vidit magno numero affusos, animæ in barathrum raptandæ intentos. Cepit pallere, tremere, palpitare & sudare, magnis etiam vocibus *inducias* petere, & filium suum nomine *Maximum* pridem antè cœnobio insertum, turbatis clamoribus invocare: *curre fili mi, curre Maxime, & patrem tuum in fidem recipere ac tutelam! Curre Maxime, & patrem juva, fili mi! adfuit Maximus tota cum familia lugens, lacrimans: nemo vidit orcinos spiritus præter moribundum, qui jam ad dextram, jam ad sinistram se vertebat.*

bat, sed utrinque lemures instabant fumante rictu. Cum nullibi effugio esset locus, horridis vocibus id unum repetiit, *inducias usq. mane, inducias usq. mane*, at cum irritis vocibus inducias pereret, & nullas usquam obtineret, his vocibus immortalis animam tradidit orcinis licitoribus suo cum corpore decorticandam. Sic de pessimo Chrysaorii obitu conclamante loquitur Gregorius.

Æque tragicum & miserabilem obitum Religiosi Beda recenset (14) novi, inquit ille, nobilis Monasterii fratrem sed suos inter ignobiliter viventem. Sæpius monitus audire noluit hortamenta; toleratus tamen fuit, quod arte fabrilis excelleret, & opere manuum suarum cœnobio ferviret. Erat autem maxime in gulam & in ebrietatem effusus, remissioris vitæ illecebris addictus, preces & chorum exosus, Sacra penè omnia enormiter pertæsus, & quod caput est, reprobis amoribus illaqueatus; hic ad extrema deductus, vocavit quidem fratres suos, sed coram illis palam fassus est, se Orcum patientem conspicari, se Caipham cum ceteris Christi occisoribus oculis intueri flammis ultricibus immerfos, in quorum vicinia heu misero mihi locum video preparatum. Hortabantur eum ad poenitentiam affusi fratres, sed furdo fabulam. Has inter iteratas voces sine Sacris diem obiit supremum at unâ pessimum. Nullus ait Beda pro eo tanquam pro damnato ullas preces fundere præsumpsit. Corpus in sylvestrem cloacam abjectum est; hoc factum longè lateque diffamatum, multos ad maturandam in vivis poenitentiam provocavit, prout ipse Beda testatur.

Binis hisce etiam tertium addo, quem exhibet (15) Lobbetius. Venit fortè in urbem senex Eremicola & cum sportis, quas venales deferebat, tantisper ad ædes hæsit prædivitis hominis sed moribundi at ecce (mirum visu dictuque) citato cursu duo equites advolant truci vultu, ardentibus oculis, armata manu, non ferro sed ignito Ut primum ex equis descenderunt, mox ædes & ægrotantis cubiculum subeunt, & lectulo proprio fati minas intentant. Vix jacentis oculos incurrerant, tetra Tartari monstra, cum ingens illi horror, gemitus, lamenta, & miserabiles ejulatus, inter quos audita etiam hæc voces: ô Deus! ô Deus adjuva me. Hic misellum hominem irridere, & explodere de Styge missi equites. Næ te, inquebant illi amentem & insanum, qui Dei tui memor & in extremo vitæ limine, in ultima pereuntis ævi metâ, cujus tot annis immemor fuisti;

(14) Beda.

Hist. Angl.

l. 5. c. 15.

K.

? Probatur

etiam ex

vicio laxi-

simo co-

nobita.

Hist.

(15) Lobb.

Dom. 2.

Quadrage-

simo.

L.

Et prædi-

cite mori-

bundo hinc

citatis e-

quis in Or-

cum pro-

perante.

Hist.

fuiſti; nã te perditum, qui ſub occaſum Solis hujus cœlum ſubi-
cis & imploras, nec prius adhãſiſti, cùm tibi toties ſurgeret amica
dies, dies ſana, dies ſalutis, de qua in præſentia conclamatum eſt;
ibis enim infelix, ibis in domum æternitatis, in tenebras ibis, pro-
fundamque Stygem, & nimium dilata pœnitentiã dabis pœnas.
Fuit olim fatemur, fuit illi locus, at modò præcluſi ſunt aditus,
& adempta ſpes eſt omnis ſalutis & miſerationis. Vix hæc æger
inaudiit, cùm nequiequam reluẽtantem animam exhalavit, & ut
loquãr, citatis equis ad inferos deſcendit, qui nimium tardo pede ad
Superos per pœnitentiã redire contempſit.

Timeant pares exitus, qui pari protervia in dies & horas, in
menses & annos vitæ ſuæ ſeriam correctionem protelant, ſibi-
que ultrò cœca calculatione nescio quam longævitate præſigi-
unt, quibus adhuc hodie tritum illud & tragicum modulamen-
occinitur; *Procul hinc migrate coloni.* Peccant hic loci aliqui-
ties, qui certis precibus omnem fidem ac fiduciam deſerunt, eam-
que cum hac ſpe ſingulis diebus deplaterant, ut ne ſubita mors
præoccupentur, interim tamen eſſe pergunt reprobi, & in omne ſu-
gitium projecti. Mirum ſanè eſt ac prodigioſum, tot Bertas malè
credulas hæc in horam reperiri, quæ vaniſſima hæc promiſſa evan-
gelicis audeant oraculis præhabere, certò ſibi perſuadentes, ſe tri-
dub antè monendas, antequam hinc migrent, ſi hæc & hæc recitaverint,
cùm tamen ipſa Veritas hodie in terminis clamet: *Vigilate, quia ne-
ſcitis diem neque horam;* Nil tamen plerisque mortalibus promptius
eſt hodie, quàm ut pœnitentiã in incertum eras projiciant; ita cor-
vinum eras crocitatur, donec vita mortalis eripiatur. Ah! nemo

M.
Ergo ne ſol
occidat ſu-
pra pravi-
tates no-
ſtras, & per-
ennis
excubiis
mors emi-
nis explo-
retur.

ſit ita temerarius ac propriæ ſalutis contemptor, ut in tanta hoſtium
multitudine & inſecuritate vigilias tollat, & cum letali ſcelere uni-
co fidem habeat diei, aut cum grandè flagitio cubitum eat. Quin-
frequens ſit & crebra mors repentina, quotidianis exemplis doce-
mur. Quot ipſi novimus, qui ſani, vègeti, firmi & valentes cu-
bitum irent, ſed hæc amplius reſurgerent, è plumis ad flammam
translati. Vigilemus itaq; & nihil unquam hoc in ſupremo ſalutis
aviteriæ negotio procrastinemus. Vigilemus cum prudenti Virgi-
num choro, nec patiamur unquam, ut ſol occidat ſuper iracundiam
noſtram, aut ſuper aſia quæcunque carnis & corporis, gula aut bur-
ſe patrata flagitia. Vigilemus, & excubemus, nè unquam ſcelerum
noſtro-

norum testes abeant sol & luna. Vigilemus, & antè cum Deo ac
 proximo nostro animos reconciliemus, quam Morptheo mortis fra-
 tri festum corpus noctu immolemus. Dies quæ peccati fuit, etiam
 sit poenitentia dies. Vestis, vultus, pileus levi face maculetur, o-
 cius eluitur, & cur non pari celeritate animi navos abstergimus,
 proscrip̃ta omni procrastinatione. Centies itum sit cubitum, & à
 lecto reversa sit mortalis vita, quid tum? necdum extra omnem teli
 jactum subsistimus. Quid si hæc ultima foret nox, quâ in æterni-
 tatem migrandum & ultra? uno certè halitu à morte distamus. Uno
 gradu à morte dividimur. Quot corpori nostro pili sunt & pori,
 tot morti ad animam inde raptandam patent ostia. Ergò iterum
 iterumque dico, *vigilate, quia nescitis diem neque horam.* Vigilate,
 ne mors irruat improvisa, & nos in malo fidere, in pravo peccati
 signo corripiat, atque Orco tradat mactandos &c. quod ter-
 clemens Deus omnium à cervicibus misericor-
 dissimè averruncet!

Amen.

CON.